

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-04- Nr. (7.59-02)-6K-

**DĖL MOKĖJIMŲ ĮSTATYMO, FINANSINIO TVARUMO ĮSTATYMO IR KITŲ
SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PAKEITIMO ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ**

Lietuvos Respublikos finansų ministerija pakartotinai teikia pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2024 m. kovo 7 d. išvadą Nr. NV-543 patikslintus Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo Nr. IX-1596 2, 15, 64, 71, 72, 73 ir 75 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo (toliau – MĮ projektas), Lietuvos Respublikos finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 26¹, 26³, 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo (toliau – FTĮ projektas), Lietuvos Respublikos bankų įstatymo Nr. IX-2085 16, 52, 58 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 49 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 15, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – EPEPII projektas), Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 12¹ ir 12² straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 8, 33 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – MII projektas) projektus (toliau kartu – Įstatymų projektai).

MĮ projektas parengtas siekiant atnaujinti pagrindinės mokėjimo sąskaitos teisinį reguliavimą, siūloma sukurti interneto svetainę, kurioje būtų viešai skelbiami Lietuvoje veikiančių mokėjimo paslaugų teikėjų standartiniai mokėjimo paslaugų įkainiai, taikomi mažoms ir labai mažoms įmonėms. FTĮ projektas parengtas siekiant į nacionalinę teisę perkelti 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2036, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 575/2013 ir Direktyva 2014/59/ES, kiek tai susiję su prudencine tvarka, taikoma pasaulinės sisteminės svarbos įstaigoms, kurios laikosi vienalaikio grupės dalies pertvarkymo strategijos, ir minimaliam nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų reikalavimui vykdyti tinkamų priemonių netiesioginio pasirašymo metodų. Įstatymų projektų tikslai – sustiprinti pasauliniu mastu sistemiškai svarbių įstaigų (G-SII) grupių, kuriose taikoma vienalaikės grupės dalies pertvarkymo strategija, pertvarkymo, kai numatoma pertvarkyti kelis tos pačios grupės subjektus, teisinį reguliavimą, taip suderinant 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 dėl riziką ribojančių reikalavimų kredito įstaigoms, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012, ir 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 82/891/EEB, direktyvos 2001/24/EB, 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2005/56/EB, 2007/36/EB, 2011/35/ES, 2012/30/ES bei 2013/36/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 648/2012, kurios nuostatos perkeltos į Lietuvos Respublikos finansinio tvarumo įstatymą (toliau – FTĮ), nuostatas. MĮ projektu siekiama vartotojams sudaryti palankesnes sąlygas naudotis būtiniausiomis mokėjimo paslaugomis, dar labiau sustiprinti socialiai pažeidžiamų asmenų apsaugą, jiems numatant galimybę paslaugomis naudotis nemokamai. Reikalavimas papildomai informuoti apie galimybę pasinaudoti pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslauga skatins gyventojus vertinti skirtingus įstaigų pasiūlymus ir pasirinkti jiems palankiausią. Taip pat siūloma nustatyti teisę priežiūros institucijai paskirti laikinąjį administratorių, taip

SyncConvContent6579887793704994967.tmp

Informacija apie asmens duomenų tvarkymą skelbiama adresu <https://finmin.lrv.lt/lt/asmens-duomenu-apsauga>Biudžetinė įstaiga
Lukiškių g. 2, 01512 VilniusTel. (8 5) 239 0000 El. p. finmin@finmin.lt
Faks. (8 5) 279 1481 <https://finmin.lrv.lt>Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių
asmenų registre, kodas 288601650

užtikrinant mokėjimų rinkos stabilumą ir tęstinę veiklą. Be to, Įstatymų projektais siekiama pašalinti įstatymuose pastebėtus teisinio reguliavimo trūkumus, kad būtų užtikrintas teisėkūros aiškumo principo laikymasis.

Kartu teikiame glaustą analitinę informaciją apie Įstatymų projektus:

I. Sprendžiama problema	<ul style="list-style-type: none"> - Šiuo metu pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslauga nėra labai paplitusi tarp mokėjimo paslaugų vartotojų, dėl šios paslaugos menko žinomumo ir žemo gyventojų finansinio raštingumo. Taip pat pastebėtina, kad nors pats reguliavimas nustato, pareigą Lietuvos bankui detalizuoti paslaugų apimtį, tačiau Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymas nenustato pagrindinių principų, kaip turėtų būti nustatomos paslaugų apimtys bei maksimalus įkainis atsižvelgiant į besikeičiančius gyventojų poreikius. Todėl atsižvelgiant į siekį skatinti vartotojų informatyvumą apie jiems siūlomas finansines paslaugas bei skaidriai ir aiškiai reglamentuoti pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugų krepšelį, kuris būtų orientuotas į gyventojų poreikius, siūlomas MĮ projektas. - Esamas teisinis reguliavimas neužtikrina būdo, kaip praktiškai taikyti vidiniam minimalaus nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų dydžio reikalavimui (angl. <i>minimum requirement for own funds and eligible liabilities</i>) (toliau – MREL reikalavimas) vykdyti tinkamų priemonių netiesioginio pasirašymo metodą pertvarkytinose grupėse taikant netiesioginio pasirašymo grandines. - Mokėjimo įstaigų, elektroninių pinigų įstaigų veiklos priežiūros praktika parodė, kad kartais yra būtinybė priežiūros institucijai priimti sprendimą skirti laikinąjį administratorių, kuris laikinai perimtų mokėjimo įstaigos, elektroninių pinigų įstaigos stebėtojų tarybos, valdybos ir administracijos vadovų įgaliojimus, o šių organų įgaliojimai būtų laikinai sustabdomi. Tačiau šiuo metu Lietuvos Respublikos mokėjimo įstaigų įstatyme ir Lietuvos Respublikos elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatyme tokia galimybė nenumatyta ir priežiūros institucija neturi teisės paskirti laikinojo administratoriaus.
II. Siūlomos priemonės	<p>MĮ projektu siūloma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugų sudėtis ir jos peržiūra – siūloma įstatyme nustatyti konkrečius kriterijus, kaip nustatoma paslaugų, kurios turi būti teikiamos pagrindinės mokėjimo sąskaitos krepšelyje, apimtis, atsisakant pavedimo Lietuvos bankui įvertinti, kokia paslaugų apimtis yra pakankama, kad būtų galima patenkinti įprastus vartotojo mokėjimo poreikius. - Pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugos maksimalus komisinis atlyginimas ir jo peržiūra – maksimalus komisinis atlyginimas būtų nustatomas įstatyme ir siejamas su minimaliąja mėnesine alga (MMA) ir pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugos apimties pokyčiais. Pagal siūlomą algoritmą – komisinis dydis būtų apie 1 eurą. Šiuo metu komisinio atlyginimo dydį nustato Lietuvos bankas, jo dydis – 1,47 euro. - Pagrindinės mokėjimo sąskaitos sudėties ir maksimalaus komisinio atlyginimo peržiūros dažnumas – siūloma nustatyti

	<p>retesnę – kas 3 metus – pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugos sudėties ir maksimalaus komisinio atlyginimo dydžio peržiūrą. Dabar tokią peržiūrą Lietuvos bankas vykdo kas metus.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Papildomas mokėjimo paslaugų vartotojų informavimas apie galimybę pasinaudoti pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslauga. - Kredito įstaigų, kurioms numatyta prievolė teikti pagrindinės mokėjimo sąskaitos paslaugą, ratas – papildomai būtų įtrauktos kredito įstaigos, kurios neteikia grynųjų pinigų įmokėjimo į sąskaitą paslaugos. - Lyginamoji interneto svetainė, skirta mažoms ir labai mažoms įmonėms, – siūloma sukurti lyginamąją mokėjimo paslaugų įkainių interneto svetainę, skirtą smulkiąjam verslui aktualių mokėjimo paslaugų įkainiams palyginti. Numatoma, kad interneto svetainę administruos Lietuvos bankas. <p>FTĮ projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Siūlomi techniniai pakeitimai, numatant, kad pertvarkytiniems subjektams, įskaitant trečiųjų valstybių pertvarkytinus subjektus, kurie įsteigti Europos Sąjungoje ir priklauso tai pačiai pasaulinės sisteminės svarbos įstaigai, būtų galima taikyti MREL reikalavimus. - Siekiant tinkamai įgyvendinti Reglamento (ES) Nr. 806/2014 nuostatas, susijusias su sankcijų skyrimu pagal Direktyvą 2014/59/ES, siūloma papildyti FTĮ 118 straipsnio 2 dalį nustatant naują poveikio priemonių taikymo pagrindą už Reglamento (ES) Nr. 806/2014 reikalavimų pažeidimus ir patikslinti su šiuo pakeitimu susijusias kitas FTĮ nuostatas. <p>MII projektu ir EPEPII projektu siūloma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nustatyti, kad laikinojo administratoriaus veiklos sąlygos, funkcijos ir jų apribojimai būtų nustatomi priežiūros institucijos ir laikinojo administratoriaus sudaromoje laikinojo administravimo sutartyje, laikinasis administratorius būtų skiriamas ne ilgesniam negu vienų metų laikotarpiui, išimtiniais atvejais šis terminas galėtų būti pratęstas vieną kartą ne ilgesniam nei vienų metų laikotarpiui, priežiūros institucija galėtų reikalauti, kad laikinasis administratorius priežiūros institucijos nustatytais terminais jai teiktų informaciją apie mokėjimo įstaigos, elektroninių pinigų įstaigos finansinę būklę ir savo atliktus veiksmus; - nustatyti, kad, paskyrus laikinąjį administratorių, mokėjimo įstaigos, elektroninių pinigų įstaigos stebėtojų tarybos, valdybos ir administracijos vadovų įgaliojimai galėtų būti ir nestabdomi, paskirtas laikinasis administratorius laikinai veiktų kartu su šiais organais, tačiau šiems organams prieš priimanč konkrečius sprendimus ar imantis tam tikrų veiksmų bus būtina gauti laikinojo administratoriaus pritarimą; - atsisakyti iš esmės identiškų nuostatų dėl laikinojo atstovo veiklos priežiūrai skyrimo; - nustatyti, kad, dėl nustatytų teisės aktų pažeidimų sustabdžius licencijos galiojimą, įstatymuose nebūtų nustatytas maksimalus terminas pažeidimams pašalinti, o priežiūros institucija, įvertinusi finansų rinkos dalyvio padarytų teisės
--	---

	aktų pažeidimų sunkumą, kiekvienu atveju turėtų teisę spręsti, per kokį terminą laikinasis administratorius turėtų užtikrinti patikimą ir riziką ribojančią finansų rinkos dalyvio veiklą, nes laikinojo administratoriaus paskyrimas gali sietis su kita poveikio priemone – licencijos galiojimo sustabdymu.
III. Priemonių kaštai	Įstatymų projektams įgyvendinti Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	MĮ projektu numatyti pakeitimai sudarys vartotojams palankesnes sąlygas naudotis būtiniausiomis mokėjimo paslaugomis. Papildomo informavimo reikalavimas skatins gyventojus vertinti skirtingus įstaigų pasiūlymus ir pasirinkti jiems palankiausią. MĮ projektu sumažinama administracinė našta priežiūros institucijai, nuostatas, susijusias su pagrindine mokėjimo sąskaita ir jos komisinio dydžio apskaičiavimu, iš įgyvendinamųjų teisės aktų perkeliant į Mokėjimų įstatymą, taip panaikinant pareigą priežiūros institucijai kasmet nustatyti komisinį dydį. MĮ projektas sudarys sąlygas smulkiojo verslo atstovams paprasčiau palyginti skirtingų mokėjimo paslaugų teikėjų taikomus komisinius atlyginimus. Tai sudarys geresnes sąlygas pasirinkti jiems tinkamiausią mokėjimo paslaugų teikėją ir mokėjimo paslaugas.

Įstatymų projektai neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje.

Įstatymų projektai išvadoms gauti buvo teikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai, Lietuvos bankui, Lietuvos bankų asociacijai, Mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigų asociacijai, asociacijai „FINTECH HUB LT“, asociacijos „Infobalt“ grupei „Fintech Lietuva“, asociacijai Lietuvos kredito unijoms, „Electronic Money Association“ Lietuvos padaliniui. Į dalį gautų pastabų atsižvelgta arba jos suderintos darbo tvarka. Dėl institucijų pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma.

Įstatymų projektai darbo tvarka buvo suderinti su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe.

Įstatymų projektus parengė Finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento (direktorė Vilma Mačerauskienė, tel. (8 5) 239 0174) Kredito ir mokėjimų rinkų skyriaus (vedėja Akvilė Kalantaitė, tel. (8 5) 239 0233) patarėja Joana Daukševič (tel. (8 5) 239 0171).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. MĮ projektas ir jo lyginamasis variantas, 9 lapai.
3. FTĮ projektas ir jo lyginamasis variantas, 6 lapai.
4. Bankų įstatymo Nr. IX-2085 16, 52, 58 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
5. Centrinų kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
6. EPEPII projektas ir jo lyginamasis variantas, 7 lapai.
7. Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
8. Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 12¹ ir 12² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
9. Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
10. MII projektas ir jo lyginamasis variantas, 6 lapai.

11. Aiškinamasis raštas, 9 lapai.
12. Direktyvos (ES) 2019/878 ir Lietuvos Respublikos nacionalinių teisės aktų atitikties lentelė, 112 lapų.
13. Reglamento (ES) 2022/2036 ir Lietuvos Respublikos nacionalinių teisės aktų, teisės aktų projektų atitikties lentelė, 3 lapai.
14. Direktyvos 2014/92/ES ir Lietuvos Respublikos nacionalinių teisės aktų atitikties lentelė, 45 lapai.
15. Reglamento (ES) Nr. 806/2014 ir Lietuvos Respublikos nacionalinių teisės aktų atitikties lentelė, 3 lapai
16. Numatomo teisinio reguliavimo dėl poveikio konkurencinei aplinkai vertinimo pažyma, 3 lapai.
17. Teisės aktu sukeliamų arba teisės akto projektu galimų sukelti ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaita, *excel* lentelė, 1 lapas.
18. Derinimo pažyma, 3 lapai.

Ekonomikos ir inovacijų ministrė,
pavadojanti finansų ministrę

Aušrinė Armonaitė